

Kommittémotion

Motion till riksdagen 2017/18:1592

av **Jennie Åfeldt m.fl. (SD)**

En mer human sjukvård och sörjandestöd

Förslag till riksdagsbeslut

1. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att en utredning bör tillsättas i syfte att förbättra Försäkringskassans uppgifter från vården och tillkännager detta för regeringen.
2. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att införa ett sörjandestöd för föräldrar som mister sitt eller sina barn, och detta tillkännager riksdagen för regeringen.

Motivering

Det förekommer att människor som kommit under vård till följd av olycka eller sjukdom och som på grund av ett svårt sjukdomstillstånd inte har möjlighet att ta hand om det praktiska kring detta, till exempel hantera sina räkningar eller anmäla sitt tillstånd till Försäkringskassan eller andra berörda myndigheter. Konsekvensen av detta blir att den sjuke efter tillfrisknandet inte bara har en inte sällan lång och krävande konvalescens, utan också stora ekonomiska och administrativa bekymmer.

Detta handlar om en liten del av alla som blir akut sjuka; i de allra flesta fall finns naturligtvis anhöriga eller en så kallad god man som ombesörjer dylikt, men inte alltid. Därför torde problemet kunna lösas med en ganska blygsam administrativ förstärkning inom vården och Försäkringskassan, så att man försäkrar att varje patient som bedöms

vara oförmögen att hantera dylikt också rapporteras vidare till berörd myndighet och kanske tillfälligtvis får en god man i de fall detta krävs.

Vi föreslår därför att en utredning tillsätts för att se hur man kan förbättra rutinen för framförallt Försäkringskassans inhämtning av uppgifter från vården, så att den som kämpar med tillfrisknande efter en svår sjukdom eller olycka inte också samtidigt måste hantera en betungande privatekonomisk situation helt i onödan.

Följden av att systemet ser ut som det gör blir att det blir ekonomiskt fördelaktigt att den av föräldrarna som har lägst lön, oftast kvinnan, är den som tar ut flest föräldradagar. Det är ytterst problematiskt av en rad olika skäl.

Dels föreligger en uppenbar risk att det blir familjens ekonomi, och inte övriga önskemål och behov, som avgör vem som är föräldraledig. Något som drabbar hela familjen och i förlängningen samhället. Dels låser det ofta fast den förälder som tjänar minst, och följaktligen många gånger är i störst behov av arbetslivserfarenhet och lönekarriär, i ytterligare frånvaro från arbetsmarknaden. Med detta följer också att skillnaden mellan de båda föräldrarnas pensionsgrundande inkomster ytterligare ökar vilket riskerar att lämna en av föräldrarna med mycket låg pensionsnivå i händelse av skilsmässa eller separation. Allt detta skulle lösas av ett system där familjens inkomst per månad inte påverkas av vilken av föräldrarna som är hemma. Det vill säga att ena förälderns lön tillsammans med föräldrapenningen blir lika mycket, oaktat vad familjen själv väljer. Vi föreslår att man utreder formerna för hur föräldraförsäkringen skulle kunna reformeras så att familjens sammanlagda disponibla inkomst under det att en förälder lyfter föräldrapenning blir densamma, oavsett vilken av föräldrarna som är hemma, samt beräknar kostnaderna för en sådan reform.

Många föräldrar känner oro för att lämna bort sina barn till andra som de inte tidigare har träffat. Jouröppna förskolor kan ha en blandning av några ordinarie lärare från olika förskolor samt sommarvikarier. Som ett resultat av detta väljer ibland familjer att inte lämna sina barn där, utan delar upp sin semester för att täcka upp alla veckor den ordinarie förskolan är stängd.

Om man utgår ifrån ett exempel (som är ganska vanligt förekommande) att två föräldrar ska dela upp sina semestrar för att kunna låta barnen vara hemma alla fem veckorna som förskolan är stängd, innebär detta att de endast får en semestervecka tillsammans som familj (antaget att båda föräldrarna tar ut tre veckor var). Med anledning av detta bör det därför inrättas förskoledagar. Med detta menas att en förälder från varje hushåll med barn i åldern ett till fem år, får en laglig rätt att ta ut fem obetalda dagars

tjänstledighet då förskolan är stängd för sommaren. Detta skulle i exemplet ovan innebära att familjen får två veckor tillsammans istället för bara en.

Detta handlar dock inte om att införa mer sedvanlig semester, utan en helt frivillig möjlighet för familjerna att kunna spendera mer tid med varandra. Detta är även ett enkelt och ekonomiskt rimligt förslag. Enligt riksdagens utredningstjänst skulle förslaget innebära att skatteintäkterna minskar med 600 miljoner kronor årligen (2015), förutsatt att samtliga barnfamiljer utnyttjar möjligheten fullt ut. Sannolikt är det dock långt ifrån alla som har möjlighet eller behov av förskoledagar varför intäktsminskningen kan förväntas bli betydligt lägre. Sammanfattningsvis vill vi följaktligen att riksdagen ska ge regeringen tillkänna som sin mening att det bör inrättas fem förskoledagar/barnfamilj.

Sörjandestöd

Varje år dör ungefär 900 barn i Sverige. Cirka hälften av dessa dör i samband med födseln. I de fall detta händer kan modern då ta ut 30 dagar av föräldraförsäkringen. Om ett barn däremot dör senare i livet kan föräldrarna ta ut 10 dagar vardera med tillfällig föräldrapenning. Dessa kan också kombineras, dvs. att modern kan ta ut 30 dagar om barnet dör vid födseln och pappan 10 dagar i tillfällig föräldrapenning. Om dödsfallet leder till att föräldrarna får nedsatt arbetsförmåga, finns möjligheten till sjukpenning. Vi anser dock inte att man i sin värsta av alla sorger ska behöva gå igenom en utdragen process med Försäkringskassan för att kunna stanna hemma som sjukskriven. Ingen som inte själv har varit med om en så tragisk händelse kan möjligen veta hur det känns att förlora ett barn. Därför vill vi inrätta vad vi kallar för sörjandestöd. Detta innebär att varje förälder erhåller en lagstadgad rätt att vid händelse av att sitt/sina barn i åldern upp till och med 17 år avlider, får vara hemma i en månad med SGI-penning (22 dagar). Detta skulle inte påverka nuvarande system, utan erhållas efter nuvarande möjligheter till tillfällig föräldrapenning. Enligt RUT (2015) skulle förslaget uppskattningsvis årligen kosta staten 23,9 miljoner kronor. Det är för oss som ett familjevänligt parti en självklarhet att en sådan möjlighet borde finnas och vi hoppas att förslagets ringa kostnad får de övriga partierna att ställa sig bakom motionen. Detta vill vi att riksdagen tillkännager för regeringen.

Heidi Karlsson (SD)

Paula Bieler (SD)